

KINNITATUD
Keskkonnaameti peadirektori
asetäitja
22.03.2024
korraldusega nr 1-3/24/107

Väikõ-Nedsäjä loodusala (*Väikõ- Nedsäjä harivesiliku püsielupaiga*) kaitsekorralduskava

SISUKORD

1. ALA ISELOOMUSTUS.....	4
1.4. Uuritus.....	4
1.4.1. Läbiviidud seired	4
1.4.2. Inventuuride vajadus.....	4
2. VÄÄRTUSED JA KAITSE-EESMÄRGID	5
3. KAVANDATAVAD KAITSEKORRALDUSLIKUD TEGEVUSED JA EELARVE	6
KASUTATUD ALLIKAD.....	7

Kasutatud lühendid

KE – kaitse-eeskiri

Kaitseväärtus – kaitse-eeskirjas nimetatud kaitstav loodusväärtus (kaitse-eesmärk)

Kaitse eesmärk – kaitseväärtuse soovitud seisund

KeA – Keskkonnaamet

KAUR – Keskkonnaagentuur

KKK – kaitsekorralduskava

LKS - looduskaitseseadus

LoD – loodusdirektiiv (käsitleb ohustatud elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitsepõhimõtteid)

LoA – loodusala (loodusdirektiivi I ja II lisas nimetatud elupaigatüüpide või liikide kaitseks asutatud ala)

RMK – Riigimetsa Majandamise Keskus

SDF – Natura standardandmebaas

1. ALA ISELOOMUSTUS

Väikõ-Nedsäjä on väike loodusala, mis on moodustatud harivesiliku kaitseks. Kaitsekorralduslikult on oluline hoida veekogud päikesele avatuna, vajadusel teostatakse tiikidest liigse sette, taimestiku ja kalade eemaldamist.

Kaitstava ala nimi	Väikõ-Nedsäjä harivesiliku püsielupaik (KLO3000733)
Loodusala nimi	Väikõ-Nedsäjä loodusala (EE0080211)
Pindala	2,5 ha
Asukoht ja piirid	Võru maakond, Setomaa vald, Nedsaja küla https://register.keskkonnaportaal.ee/register/protected-nature-object/7353737
Kaitsekord	„Harivesiliku püsielupaikade kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri” https://www.riigiteataja.ee/akt/13299713?leiaKehtiv
Koostaja nimi	Kadri Kasuk
Koostamise aasta	2024
Kaitsekorralduskava koostamise kord	„Kaitsekorralduskava koostamise ja kinnitamise kord ning kaitsekorralduskava kinnitaja määramine” https://www.riigiteataja.ee/akt/104112022001

Kaitsekorralduskava (lühidalt KKK) annab soovitusel kaitstava ala valitsejale kaitse-eesmärkide saavutamise parimatest viisidest, kuid ei loo õigusi ega kohustusi kolmandatele isikutele. Väikõ-Nedsäjä loodusala KKK on koostatud tähtajatult. Kava vaadatakse üle ja uuendatakse põhjendatud juhtudel väärtuste kaitse tagamise eesmärgil lähtuvalt tulemuslikkuse hindamise või uue inventuuri andmetest.

1.4. Uuritus

1.4.1. Läbiviidud seired

Alal on teostatud kahepaiksete seiret aastal 2013 MTÜ Põhjakonn poolt.

1.4.2. Inventuuride vajadus

Vajalik on jätkata kahepaiksete seirega. Viimati teostati alal vaatlusi 2013. aastal.

2. VÄÄRTUSED JA KAITSE-EESMÄRGID

Tabelis 2 määratakse Väikõ-Nedsjäjä loodusala kaitse-eesmärgid, soodsa looduskaitse seisundi saavutamist või hoidmist ohustavad tegurid ning nende ärahoidmiseks või leevendamiseks ettenähtavad meetmed ning kaitsetegevuse oodatavad tulemused. Harivesiliku seisund ja vajalikud meetmed on võetud „Harivesiliku kaitse tegevuskava“ 2014. a eelnõust. Arvestada tuleks, et tegelike tööde mahu vajadus võib olla suurenenud võrreldes 2014. aastaga.

Tabel 2. Väikõ-Nedsjäjä loodusala kaitseväärtused

Kaitseväärtus	Seisund (pindala/ esinduslikkus)	Kaitse eesmärk	Mõjutegurid	Meetmed	Oodatav tulemus
Harivesilik LKS – II, KE – jah, LoD – II, LoA – jah	Asurkond on heas seisundis, kolm kudeveekogu, millest 2 vajavad kaladest puhastamist ja 1 taimedest/setetest.	Elupaigad (3 tiiki) on heas seisundis.	<ul style="list-style-type: none">• Kalad tiigis• Tiikide kinnikasvamine	<ul style="list-style-type: none">• Kalade eemaldamine• Tiikide puhastamine taimedest/setetest• Seire	Elupaigad on säilinud heas seisundis (3 tiiki).

3. KAVANDATAVAD KAITSEKORRALDUSLIKUD TEGEVUSED JA EELARVE

Vajalike tegevuste tabelisse (tabel 3) on koondatud tööd, mis on vajalikud tabelites seatud kaitse eesmärkide saavutamiseks, tabelit võidakse tulevikus täiendada.

Tabelis on tegevused jaotatud vastavalt tegevuse olulisusele järgmistesse prioriteetsusklassidesse:

- 1) esimene prioriteet – hädavajalik tegevus, milleta kaitse-eesmärkide täitmine planeeritavas ajavahemikus on võimatu, see on väärtuste säilimisele ja toimiva ohuteguri kõrvaldamisele suunatud tegevus; kaitsekorralduse tulemuslikkuse hindamiseks vajalik tegevus;
- 2) teine prioriteet – vajalik tegevus, mis on suunatud väärtuste taastamisele, eksponeerimisele ja potentsiaalsete ohutegurite kõrvaldamisele;
- 3) kolmas prioriteet – soovituslik tegevus ehk tegevus, mis aitab kaudselt kaasa väärtuste säilimisele ja taastamisele ning ohutegurite kõrvaldamisele.

Tabel 3. Tegevuste eelarve ja ajakava

Jrk	Tegevuse nimetus	Maht	Tegevuse tüüp	Korraldaja	Prioriteet	Ajagraafik
Inventuurid, seired, uuringud						
1.	Harivesiliku seire		Riiklik seire	KAUR	II	Vähemalt 1 kord 10 aasta jooksul.
Hooldus- ja taastamistööd						
3.	Harivesiliku tiikide hooldamine	3 tk	Hooldustöö	KeA, RMK, huvilised	I	2025; 2030; 2035
Kavad, eeskirjad						
4.	Kaitsekorralduskava andmete üle vaatamine ja vajadusel uuendamine		Tegevuskava	KeA	I	1 kord kümne aasta jooksul
5.	Kaitsekorralduskava tulemuslikkuse hindamine		Tegevuskava	KeA	I	1 kord kümne aasta jooksul

KASUTATUD ALLIKAD

EELIS, Eesti looduse infosüsteem, 05.03.2024

Keskkonnaamet. Harivesiliku (*Triturus cristatus*) kaitse tegevuskava (eelnõu 2014)

Riigi Teataja. Harivesiliku püsielupaikade kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri
<https://www.riigiteataja.ee/akt/13299713?leiaKehtiv> 05.03.2024